

LIBERECKÝ KRAJ – TROSKY

K symbolům Českého ráje patří silueta zříceniny hradu Trosky ze 14. století. Někdejší opevněné sídlo tvořily dvě věže, mezi nimiž byly obytné a hospodářské budovy. Celou stavbu chránily trojitě hradby a systém bran, což ji v kombinaci s umístěním na dvou skalních výběžcích činilo téměř nedobytnou. Se stavbou se začalo asi kolem roku 1380. Po smrti zakladatele Čenka z Vartenberka připadl hrad králi Václavu IV. Pak se majitelé střídali poměrně často. V roce 1438 se hrad stal kořistí dvou záškodníků, Kryštofa Šofa, zvaného z Helfenburka, a jeho druha Švejkara. Stali se postrachem celého kraje. V roce 1440 se východočeský landfrýd rozhodl

k ráznému činu. Jeho vojska oblehla Trosky, ale hrad opět odolal. Obráncům prý pomáhala tajná chodba pod hradem. Až roku 1469 byly Trosky dobyty královským vojskem. Postupně pustl a chátral. Teprve pozdní romantismus 19. století objevil zapomenutou zříceninu. Malebné Trosky se stávají stále častější inspirací malířů i básníků. Věže dostaly díky tvarům jména Panna a Baba.

Otevřeno: květen až srpen denně mimo pondělí 8.30 – 18 h, září do 16 h, říjen o víkendech do 16 h.

Vstupné: dospělí 35 Kč, zlevněné 20 Kč, děti do 6 let zdarma, psi 10 Kč.

Kde: 10 km JV od Turnova
www.trosky.cz

KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ – KOST

Uprostřed pískovcových skal v krásném prostředí Českého ráje se nachází středověký hrad Kost. Jeho jádro vzniklo kolem poloviny 14. století na objednávku Beneše z Vartemberka. Hrad dostavěl na konci století jeho syn. Silueta Kosti se vzácnou shodou okolností již od této doby nezměnila. Dominantou stavby je pětipatrová obytná věž, zvaná Bílá. Asi roku 1414 získali hrad Zajícové z Hazmburka. V letech 1497 – 1524 sídlili na hradě Šelmberkové, kteří přestavěli západní křídlo. Do poloviny 16. století byl ještě při cestě do hradu vystavěn tzv. Bibernštejnský palác. Za Lobkoviců (do roku 1576) vznikly v předhradí hos-

podářské budovy, opevněné a přičleněné k vlastnímu hradu. Po třicetileté válce byl hrad využíván už jen k hospodářským účelům. V rozlehlých síních zaujmou především četné zbraně ze 17. až 19. století. Pozoruhodná je dále černá kuchyně.

Otevřeno: červenec a srpen denně 9 – 18, září denně kromě pondělí 9 – 11.30, 13 – 16.30, říjen pouze víkendy do 15.30 h.

Vstupné: 1. okruh (rodinné portréty a obrazy Kinských, zbraně, nábytek, černá kuchyně) dospělí 80 Kč, snížené 40 Kč, 2. okruh (trestní právo 16. – 18. století) 80/60 Kč. Oba okruhy: 140/60 Kč.

Kde: 5 km SZ od Sobotky
www.pruvodce.com/kost/

PARDUBICKÝ KRAJ – LITOMYŠL

Renesanční zámek z druhé poloviny 16. století je významným dokladem arkádového zámku vycházejícího z italských podnětů. Jako takový se stal památkou UNESCO. Přes úpravy interiéru především na konci 18. století si zachoval téměř nedotčený vzhled z dob renesance. Veškeré vnější zdi i komíny zámku jsou pokryty malbami „psanicek“, tzv. sgrafity. Tráduje se, že ani jeden motiv vyskytující se na nich se neopakuje. Dochována řada hospodářských budov a zahrada. První zmínka o existenci hradu v Litomyšli je již v Kosmově kronice. Dříve to byl dřevě-

ný hrad. Teprve po husitských válkách byl postaven nový kamenný hrad. V roce 1581 byla ukončena přestavba na zámek, jak si přál tehdejší majitel Vratislav z Pernštejna se svou španělskou chotí. Na stavbě je vidět příklady tzv. moravské renesance. Ital Giovanni Battista Aostalli, který se podílel také na stavbě Belvederu Františka I. v Praze, zde působil především jako architekt a stavební mistr. Zámecký areál doplňuje rozlehlá zahrada, která byla založena současně se zámek a upravena a rozšířena v 18. století. Její součástí je i přírodní amfiteátr, kde se odehrávají některá představení operního festivalu Smetanova Litomyšl.

Otevřeno: květen až srpen denně kromě pondělí 9 – 12, 13 – 17 h, září do 16 h, říjen jen o víkendech, mimo otevírací dobu možno objednat 3 dny předem.

Vstupné: Dva prohlídkové okruhy – každý stojí 60 Kč dospělí, 50 Kč důchodci, 30 Kč studenti a děti.

Kde: www.litomysl.cz/zamek

VYSOČINA – PERNŠTEJN

Hrad Pernštejn, tyčící se na vysoké skále nad soutokem řeky Svratky a Nedvědičky, patří k nejlépe zachovaným gotickým hradům v Evropě. Důmyslný obranný systém, který činil stavbu takřka nedobytnou, se osvědčil zejména během třicetileté války. Při renesanční přestavbě v 16. století byl použit bílý mramor z nedalekého lomu,

jenž dodnes dává hradu až pohádkový vzhled. Proto se občas Pernštejnu také říká mramorový hrad. Vnitřní prostory jsou propojeny křivolakými chodbami a točitými schodišti, místnosti jsou zařízené dobovými doplňky a nábytkem z pozdní gotiky a renesance. Od poloviny 13. století byl sídlem rodu pánů z Pernštejna, který dlouhá staletí hrál důležitou roli v politickém dění českého království. Od 17. století se majitelé hradu poměrně rychle střídali. V roce 1818 jej získal rod Mitrovských, který hrad vlastnil až do roku 1945. Mitrovští zabránili stavebním úpravám v duchu romantismu.

Otevřeno: červenec až srpen denně mimo pondělí 9 – 17, září do 16 h, říjen jen o víkendech do 15 h.

Vstupné: dospělí 65 Kč, děti 40 Kč, děti do 6 let a invalidé 5 Kč, výběrová prohlídka včetně interiéru z 19. století 160/100 Kč.

Kde: 10 km JV od Bystřice nad Pernštejnem
www.nedvedice.cz/pernstejn.php